

25
ONDERSCHEPTE
MISSIVE,

VAN EEN HEER UIT HOLLAND,

*Aan een Gekarakteriseerd Perzoon in
Engeland geschreeven,*

WEEGENS DE

RUGTBAARE VAL,

VAN EEN

VOORNAAME STAR;

UIT DE

LOEVESTEINSCHЕ FACTIE.

En zyn te bekoomen, te Utrecht by Spruyt en Switzer,
en de verdere Leeden; Rotterdam by de Wed. F. de Vuyk,
D. Vis en Ph. Lofel en de verdere Confraters; Am-
sterdam by Esveldt, G. de Groot, Tongerlo, Hout-
tuyn, H. De Wit, G. Bom en Magerus, bene-
vens in die Boekwinkels daar men gewoon is
zulke Nieuwigheeden te zoeken; s'Hage P.
van Os, O. en P. van Thol, P. G. van
Balen en J. Thierry mitsgaders de ver-
verdere Leeden van 't Boekverko-
pers-Collegie, en in de overige
Hollandsche Steeden daar
men dit Werkje verder
zal debiteeren.

ONDERSCHEPTE MISSIVE

OVER DE
RUGTBAARE VAL,
VAN EEN
VOORNAAME STAR
UIT DE
LOEVESTEINSCHЕ FACTIE.

WEL ED. HEER,

EEDERT myne laatste, in dewelke ik de aandagt van U WEL ED. bezigde, met hem de zeldzaame Gebeurtenissen, die onze Republicq nu meer dan twee Jaaren herwaards heeft uitgeleeverd, te doen opmerken, hebben met een uitsteekende verwondering van alle onze Ingezeetenen, nog ten gevolg gehad, de disgratie van den Heer ***, Een voornaam Minister by U WEL ED. bekend. Het vallen van zulk een Hoofd, trekt de attentie van elk een naar zig; zo dat ik my niet heb kunnen ont-

A 2

hou-

houden, U WEL ED. te communiceeren, de gevolgen, die deeze gewigtige Zaak in onze Republicq tot hier toe gehad heeft; geen reeden hebbende om U WE bescheidenheid te verdenken, of hem te recom-mandeeren, van myne openhartige commu-nicatie over dit aangeleegen Onderwerp ge-daan, in de vergeetelheid te sluiten. Dat geval is alhier zo rugtbaar, dat ik niet twyf-fel, of Zoo'n groot Nieuws zal reeds tot U WEL ED. Gewesten zyn overgeslagen; uitgenoomen dat U WEL ED. nog onkun-dig van zommige omstandigheeden moge-lyk zult zyn die aanleiding tot het voor-noemde Deportement van dien Staats-Mini-ster, ~~zoa als men zegt~~, zoude gegeven hebben. Deeze Reedenvoeringen, die zo algemeen zyn, zal ik de Eer hebben U WEL ED. hier nevens mede te deelen.

Gy weet eenigzints *Myn Heer*, hoe de Gemoederen van onze Gemeente geneigd zyn, door de Voorbeelden die zy zedert het heuggelyke Evenement van den Jaare 1747. aan gantsch Europa daar van gegeven heb-ben. Aan dat volk is men schuldig de er-kentenis, dat wy onder het STADHOUDER-SCHAP zyn wedergekeerd, dog ter zelver-tyd heeft men aan hun ook te wyten dat men thans meer dan ooit van *Factien*, *Cabaalen* en *Partyschappen* hoord spreken. Gy hebt eg-ter altoos myne Zuivere Sentimenten gewe-ten *Myn Heer*, en dat, alhoewel ik eertyds gebukt lag onder de drukkende hoon van maar als een gemeen *Man* inaanmerking te koomen,
ik

ik nogtans met de Verheffing van zyne DOORLUGTIGE HOOGHEID (glorieufer Memorie) gantsch niet van myn vorig *Systēma* ben afgeweeken, om my in dat Aanzien, waar in ik my thans bevinde, hoogmoedig te toonen: Ik heb my nimmer lafhertig genoeg aangesteld, om myne Veror-gelykingen regt te laten verschaffen en my een openbaare Liefeling van het HUIS VAN ORANGE te laten noemen. Ik heb groote eerbied en Agting voor dat DOORLUGTIGE HUIS; en die eenigzints bezielde is met eene Erkentelykheid, verbonden aan de pligten van een *Eerlyk Man*, moeten voor die VORSTELYKE PERZOONEN, een welmeenende agting gevoelen; maar 't is niet met zig daar over opentlyk te beroemen, en nu men onder de Regeering van eenen STADHOUDER leefd, dat men daarom de party van denzelfen zal aanneemen. 't Zy verre dat zodanige Sentimenten in een gezond verstand kunnen gebillykt werden, en ik laat het ter uwer decisie *Myn Heer*, waar in de waare Hoëdaanigheeden van een goed Republikein bestaan, als lang genoeg in dit Land verkeerd hebbende, om te weeten welke eigenschappen zy moeten hebben om *Beminnaars van hun Vaderland* te kunnen genaamd werden: Ik gae inmiddels over tot een andere opening van zaaken.

OORDEELD eens *Myn Heer*, hoe vreemd my de Demissie van den Heer *** in de ooren klonk! Niet ten reguarde van deszelfs enkele Perzoon en uit hoofde van de Be-

schuldigheden die men hier en elders door het strooien van *Pasquilschriften* teegens hem onder de gemeente ingebragt heeft: zodanige formaliteyten agtte ik buiten het bestek der Staatsbelangen te zyn en maar enkele voorwerpzels van kwaadaardige en gestige gemoederen, die zig lyder te veel binnen de Grenspaalen van ons dierbaare Nederland onthouden. Ik sloeg dan zo min agt op die uitstrooizels als op eene *Verdediging* wegens het gedrag van dien Heer, onlangs in een zeker *Бокъ* over de Augmentatie verhandeld. Ik oordeelde *Myn Heer*, dat de disgratie van zulk een Aanzienlyk Minister, vry meer betrekking had tot wezentlyke Zaaken; namentlyk op zodanige die van gevolg voor andere Staatsministers konde werden. Holland is ongewoon aan zulk slach van gebeurtenissen die by de Hooven slegts op een eenig Perzoon bepaald blyven, maar ons gemeene volk spat dadelyk uit tot algemeene buitenspoorigheeden, en daarom wilde het op heeterdaat nog meer Ministers van Staat afgezet hebben; onder welker euvele begeertens twee voornaamde Hoofden der Regeering met haare Naam uitdrukkelyk vervat waaren. Men strooide weder de verfoeielykste Libellen en lasterschriften onder de Gemeente, waar in de kragt van 't bloed en niet de gezonde reeden, sprak. Ik behoef 't niet voor U te verbergen *Myn Heer*, men beschuldigde dezelfden, en nog meer anderen met hen van een zelfde wangedrag als den Heer ***; die men in 't openbaar zeide, dat het
met

met ons Land niet wel gemeend en heimelyke Correspondentie met Vrankryk hield; het Oude Deuntie van een muitziek en oproerzugtig Volk; aan wien het alleen op losse gerugten zeer zwaar te verantwoorden zoude staan om'er de dadelyke bewyzen van te toonen.

OF de Heer *** egter aan eenig wanbedryf is schuldig bevonden, staat niet ter myner Onderzoek of decisie; men zegt wel, dat dien Minister in de zaak van de Regeerings-Verkiezing van Haarlem teegen de Intentie van H. K. H. heeft aangewerkt gehad, en dat het ongenoegen van die PRINCES reeds meer dan een Jaar tegens dien Minister gesmeuld heeft; wanneer by de jongstleedene verkiezing van de Heer van Echten tot Burgermeester, waar in H. K. H. buiten de Nominatie gegaan is, het door tusschenwerking van de Heer *** zoude geweest zyn, dat de meeste Regeering van Haarlem, zig tegen de Functien van den benoemden Heer van Echten zoude hebben aangekant, en dat dit door H. K. H. ontdekt geworden zynde, aanleiding zoude gegeven hebben om den Heer *** van alle zyne waardegheeden te ontslaan. Maar wie van het gemeen *Myn Heer*, zal zodanige zaaken kunnen bewyzen, Schoongenoomen dat dezelve eens waar en waarachtig waren?

ANDERE voorgevoelens meenen ondertusschen beeter van't geval onderrigt te wezen, en wenden tot reeden der disgratie van dien Minister voor: dat hy in de Belangen

van het Fransche Ministerie gewerkt heeft, en dat hy dat Hof heimelyke communicatie zoude gegeven hebben, van de gevoelens die den staat ten opzichte van de tegenwoordigen Oorlog hadde; tot hoe verre zy zig dezelve aantrekken; en wat'er omtrent de beweegingen van het Hof van Engeland, met betrekking tot de Hanoversche Armee op til was. Zommige voegen'er by: dat men eigenhandige Brieven, over dat Subject, van dien staatsminister heeft onderschept gehad, als mede van zommige uit U W E L E D. Regeering in Engeland *Myn Heer*, en van nog meer andere Beampten alhier in Holland: dat deeze geheime Correspondentie ~~het gantsche SYSTEMA~~ van onze Republicq en dat van Engeland, aan het Hof van Vrankryk divulgeerden, en dat vervolgens daar byzondere Maatregelen genoomen wierden om het *Operations Plan* der Fransche *auxiliaire Armee* in Duitschland daar na te rigten: dat men op zodanige geheime Communicatie de nodige Expressen na den Commandeerenden Officier van het Fransche Leeger afzond, om na Tydsomstandigheeden en Noodzaakelykheid zynet beweegingen daar na te rigten. Terwyl anderen het nog verder ophelderen, met te zeggen; dat zodanige ordres zouden opgeligt weezen in het Hanoversche Leeger, waar door men van alle deeze zaaken naauwkeurig onderrigt was geworden, en die eigenhandige Brieven van de Heer *** en anderen agterhaald zyn, het welk dan eigentlyk H. K. H. zoude bewoogen

gen hebben om de Heer *** van Zyne Ampten te verſteeken.

DIT zyn de twee eenigſte en nog differerende gevoelens van onze Gemeente *Myn Heer* nopens de disgratie van dien Miniſter. Ik zal zekerlyk in het Détail niet treden van het eene nog andere te gelooven, dewyl ik groote reeden heb om'er aan te twyffelen; vermits beide die verſchillende Omſtandigheeden niet alleen een blyk van groote ontrouwheid, maar zelfs het laaſte geval een gewis kenmerk van verraad zoude zyn, en dus een zwaarder ſtraffe onderheevig weezen dan een ſimpel Deportement van Ampten: en deeze ſtraf zoude dan nog wel betrekking moeten hebben tot alle de Perzoonen die daar in geparticipeerd hadden.

Ik houde dan het Demitteeren van den Heer *** alleen daar voor; dat dezelve zig ſlegts aan eenige Negligentie in de zaaken van H. K. H. mogelyk heeft ſchuldig gemaakt, en niet ten opzichte van het algemeene Intreſt onzer Republicq: niet dat ik juuſt dat goede vertrouwen hebbe van onze Republicq, dat ze minder onderheevig is aan forfaitelyke Malverſatien dan Uw Koningryk! In tegendeel, hoe zeer het bekend is, dat 'er in Engeland zig Luiden onthouden, die den Pretendent nog heimelyk zyn toegedaan, en die gaarne zien zouden, dat Vrankryk een Landing in eene der drie Britſche Koningryken ondernam, om die Partyſchap te Exerceeren, zo ſtem ik met U *Myn Heer*, het geene gy my zo dikmaals

hebt doen reflecteeren, dat onze Republiek nog vry erger met een diergelyke kwaal besmet is, die den een of andere tyd nog eens kwaade gevolgen zal uitbrengen. Maar terwyl ik dit nu toestem, en daarom misschien zou moeten vertrouwen, dat de Heer ***, zo wel dan eenig ander Staatsperfoon of Particulier zoude kunnen wankelen, en zig misgaan in 't geene de Gemeente hem begeert te lasse te leggen, zo moet ik U WEL ED. ook tevens doen reflecteeren, dat het ter overtuiging kan strekken, dat ons Gemeene volk rykelyk zo zeer dan dien Minister kan dwaalen; en dat het eer te denken is, dat deeze zwaare betigtingen in het wangedrag van dien Heer hem opgelegd, vry zo erg niet zyn, als de gemeente desweegens pretendeert onderregt te weezen; en dat het meer een particuliere dan eenige algemeene zaak betreffende is.

WELLIET zult gy my hier invallen en vraagen: Of ik dan eenigzints vertrouwen zou durven, dat de Heer *** zo schuldig niet geweest is, dat men hem van zyne waardigheeden niet heeft mogen versteeken. Ik zegge Ja, *Myn Heer*, dat dien Heer voor zo verre schuldig geweest is, dat H. K. H. tot dat besluit heeft moeten overgaan, maar niet zo schuldig, dat de Gemeente daar over zo vuilaardig moet schreeuwen, of dat het hen aangaat. Mevrouw de PRINCESS bezit te veel Equiteit, dan dat ZY een zo Aanzienelyk Minister van zyne Waardigheeden zoude berooven, zonder daer toe de
bil-

billykste Oorzaaken te hebben : Een klein voorwerp is genoeg om een Staatsminister van de grootste inactiviteit te beschuldigen , dog hier by staat aan te merken , dat zulks geen zaaken zyn , welkers Importantie de Gemeente betreft. Maar onze Landaard is van dat vredelyk Temperament niet *Myn Heer* , en de rugtbaarheid van een dergelyk geval , is genoeg , om dien Minister van 't gemeenevolk , voor schuldig aan Hoog-Land-verraad te doen verklaaren ; en 't staat zelfs te vreezen , dat zulke Gebeurtenissen veel onrust in de Republicq moeten verwekken. Het is niet als by Uw te Land of aan andere Hooven , daar men de disgratie van een Minister van Staat , of eene Verandering in het Ministerie met onverschillige oogen kan aenzien... Maar die *Loevesteinsche Factie* ! Die Pest voor onze Republicq zal nimmer ophouden ! Want veele hebben het Zog daar van zo diep en tot het merg en de beenderen toe ingezoogen , dat het by zommigen tot in het Vyfde en Zesde gelit zal overslaan. Ik zal U WEL ED. tot slot van myne Missive , een zeker voorval melden , dat ik onlangs wegens de disgratie van de Heer * * * , in een zeker gezelschap gehad hebbe.

BEKEND voor Imand die in alle zaaken , en voor al in die van Staatsnatuur , zeer onverschillig en tranquil ben , en dus gehaat , om dat ik my nimmer voor eenige Party-schappen heb willen verklaaren , voedende zodanige gevoelens , als U WEL ED. bekend zyn ,

zyn, en die een Eerlyk Man maar alleen be-
 taamen, voor zyn Vaderland in 't oog te
 moeten hebben; zo schuwde ik in den aan-
 vang van dit rugtbaare geval, de voornaam-
 ste Byeenkomsten, wel wetende hoe teer de
 hoedanigheeden van een Staatsminister zyn,
 Maar hoe meer men zig meenigmaalen tragt
 te myden, hoe eer men zomtyds in eene
 hinderlaag valt; weshalven kwam ik teegen
 wil en dank in een gezelschap van voornaam-
 me Luiden. De Eerste plegtigheeden van
 de verwelkomt waaren naauwelyks voorby,
 of my abordeerde een Heer, die ik vermoeden
 had, welke party hy in de Republicq
 patrocineerde. Deeze kwam my met een
 linkse weezentrekking te gemoet: Wel nu
Myn Heer, zeide hy tegens my, dat 's een
 groote verligtenis en een groote Doorn uit
 de voeten van uwe *Cabaal*, die disgratie van
Myn Heer ***. Meer zulke voorvallerjes
 zouden de Regeeringsform vande Republicq
 wel haast van gedaante doen veranderen: dat
 lykt al naar een Staaltje van de Souvereiniteit!

Zo misnoegd als verwonderd over zulk
 een Luid discours, antwoordde ik deezen
Loevesteiner, (want hy was het tot in zyn dar-
 men toe) met de volgende koele woorden:
 Of gy jok of ernst spreekt, *Myn Heer*, zeide
 ik, zulks is my onbekend; dit weet ik egter,
 dat ik geen begrip heb van 't geene gy my
 gelieft te zeggen, en ik verzoek, dat ik ook
 van den uitleg uwer reeden mag verschoond
 werden, wyl 't my voorkomt, dat een zo-
 daanig

daanig discours in dit Vriendelyk gezelschap niet convenieert.

Ik meende door dit antwoord ontslaagen te zyn, van zyn lastig onderhoud, maar verre daar van daan, hy voerde my weder al grimlaggende te gemoet: Hoor *Myn Heer*, was zyn zeggen, weet gy niet van welke zaaken ik spreek, of wat ik zeggen wil? Ik meen, als men alle de *Loevesteiners* eens zo over de kling liet springen, als men de Heer *** heeft laten doen, met hem alle zyne Ampten te ontnemen, zoudt gy lieden *Prinsgezinden* dan niet wel haast uwe Wensch vervuld zien, en hoop hebben, om het STADHOUDERSCHAP tot de SOUVEREINE WAARDIGHEID over te brengen? Het gemeene volk zou u wel behulpelyk zyn: dat was een regt spel voor Holland!

GEBELGD over dergelyke taal, replieerden ik eenigzints steekelig, en zeide: Ik bid u *Myn Heer*, dat gy myn Perzoon buiten de form van *Cabaalen* gelieft te sluiten. Gy beslist myne Sentimenten reeds in een zaak, die by myn zelfs nog niet is uitgemaakt. Ik heb nog nimmer in de *Orden der Cabaalen* ingeschreeven gehad, want het is my evenveel door wien het Land geregeerd werd, als het maar wel word geregeerd. Ey! Ey! *Myn Heer*, hernam hy weder met een geveinsde vriendelykheid, ik kan evenwel niet gelooven, dat gy zo onverschillig op dit stuk zyt, als gy wel voorgeeft; dat zyn maar doekjes voor 't bloeden: *Iemand moet weeten wat hy is, 't zy vlys of vis.* Daar zyn tot onder de
ge-

gemeenste der Republikeinen, thans zeer weinig Menschen, of zy weeten welke party zy aankleeven. Den eenen ziet Immers met blydschap het Deportement van de Heer *** terwyl 'er anderen tot in de Ziel toe over bedroefd zyn. Maar laat ons wat ernstiger spreken; wat dunkt U van het gehouden gedrag van dien staatsminister? Welke praesumptie hebt gy wel van die schielike staatsverandering? Ik hoor zo graag verstandig over zulke zaaken redeneeren. Heeft hy niet een klein foutje gehad in de verkiezing van Haarlem? Ik geloof zelfs van Ja: een Minister moet niet buiten de Be-
langen van zyn Hof gaan: het spreekwoord moet gelden; *Wiens brood dat men eet, wiens woord dat men spreekt.* Wat voordeel bragt hem dat dwarsdryven aan, en wat bedogden hy eigentlyk met MEVROUW DE PRINCES te prostituteeren? Ei lieve Myn Heer, zegt 'er ons uwe gedagten eens over! wy weeten Immers wel de naauwe Correspondentie die gy met de Voorstanders van 't Stadhouderlyke Hof hebt!

Hoor Myn Heer, gaf ik dezen onbeschaamd-
den te verstaan, de zaak van de Heer *** om dewelke hy tot het Deportement zyner Ampten veroordeeld is, is my onteeven. Dat staat aan H. K. H. om daar over te Jugeeren, en geenzints aan een Particulier, gelyk ik ben, om voor deze Rechtbank te bepleiten. Wat myn Persoon betreft; voor zo verre ik eenige kennis heb om te oordeelen, zo oordeel ik, niet beeter
Wee-

weetende, of ik houde het gedrag van een Eerlyk Man: die van een gehoorzaam Onderdaan zynes Vaderlands: Ik vormde sentimenten die een opregt Burger betaamen; en ik stel my nooit tot Reghter over zaaken van Staat. Wat gy van *Loevesteinsche, Staatsgezinde en Prinsgezinde-Factien*, wilt zeggen, is voor my te hoogdravend en te geleerd, hoewel ik die benaamingen wel meer gehoord heb; en 't was zekerlyk te wenschen, dat die voor altoos in de vergeetheid gedolven waaren, wyl de Eensgezindheid en de Vaderlandminnendheid als dan vry de weegschaal zoude overtrekken. En als deeze gelukkige zaak van my alleen afhankelijk was, zoude ik vertrouwen hebben, dat dit heilzaame doelwit wel haast getroffen zoude zyn; voor 't overige, bid ik u, *Myn Heer*, besloot ik, dat wy van discours mogen veranderen.

Den onvertzaagden *Loevesteinen*, die een *Prinsman* uit myne Mouw meenden te schudden, of my de tong wat zocht te schrappen, om my naderhand wat heekelkruid te doen inzweigen, wilde andermaal ophaalen, maar ik sloop onder een gepast voorwendzel aan een ander end van de kamer, daar ik my aanstonds aan een der Speeltafeltjes voegden; weshalven ik voor ditmaal van een verdere Interrogatorie bevryd bleef, met een voorneemen, om wat huislyk te zyn, tot dat deeze rugtbaare zaak, wat uitgebloed zoude hebben.

Tot zo verre gaan hier de Partyſchappen

pen *Myn Heer*, en de geringste Beuzeling is bekwaam die te doen herleeven: Niet dat ik de inactiviteit van de Heer *** voor een beuzeling houde: Ik zegge nog eens, dat hoe vreemd my deszelfs disgratie in de Oorengelunken heeft, dezelve nogtans niet tot gevolg heeft gehad eenige Partyschap of al te voorbaarig oordeel, wegens zyn gehouden gedrag. Ik referreere My aan het geene ik hier booven daar van gezegt hebbe; het aanmerkende voor een groote onvoorzigtigheid dien Heer te willen belaaiken met jets, dat my onmogelyk, ten minsten bezwaarlyk zoude vallen, om te bewyzen. Zyn Depo'tement geeft geen relatie met ons Particulieren, en 't Is verre buiten de Authoriteit van eenig Burger zig daar mede te mêleeren op een zodanige wyze, die hem aan eenige verantwoording onderheevig kan maaken. Dit zegge ik egter; dat onze Republicq in Omstandigheeden is, die uit dergelyke Gebeurtenissen ons groote gevolgen voorspellen, en waar in het te wenschen ware, dat alle welmeenende Ingezeeten en zig als Vreedelievende Vaderlanders zullen gedragen, zonder den huik der geveinstheid aan te nemen, maar dat zy alle eenpaarig een Eerlyke Party zullen omhelzen.

VERGD my voor het tegenwoordige niet meer, WEL EDELEN HEER, om U WEL ED. aangaande dit Onderwerp meerder Explicatie te geeven, maar neemd genoeg, met te vertrouwen, dat ik met de volmaakste agting-ben, enz.

E Y N D E.